

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lidzbarku Warmińskim**

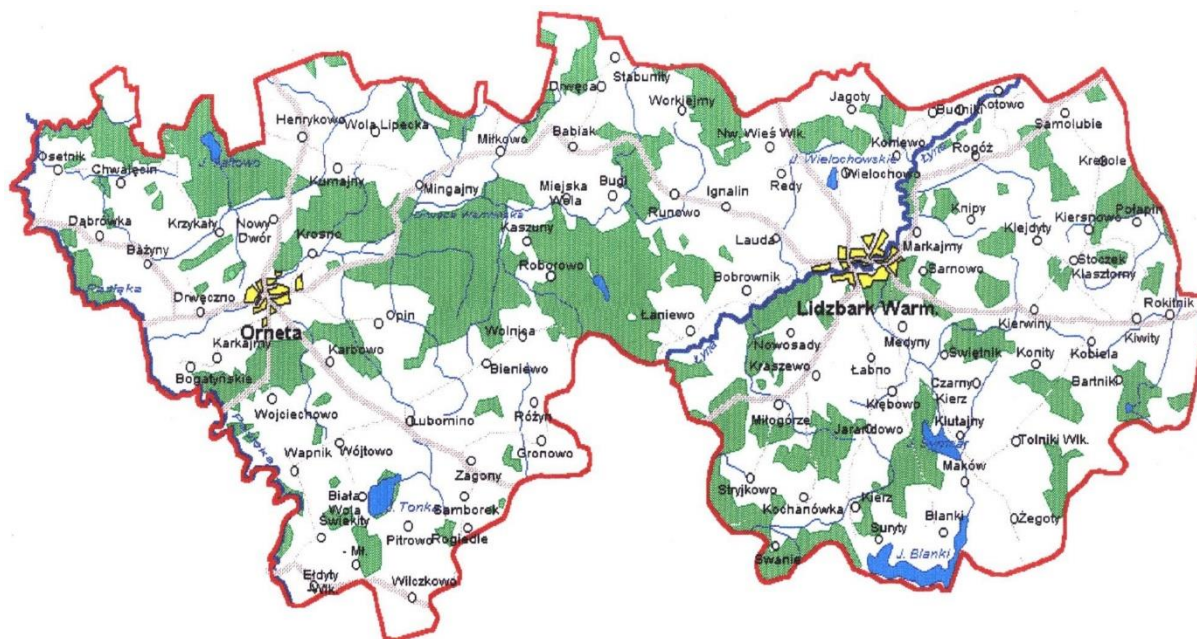
**RAPORT O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU LIDZBARSKIEGO
W 2023 ROKU**

Lidzbark Warmiński, marzec 2024 r.

Spis treści

I.	STRUKTURA POWIATU LIDZBARSKIEGO.....	3
II.	EPIDEMIOLOGIA.....	4
III.	SZCZEPHENIA OCHRONNE.....	9
IV.	HIGIENA ŻYWNÓŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	12
V.	HIGIENA KOMUNALNA	16
VI.	HIGIENA PRACY	27
VII.	HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	34
VIII.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	39

I. STRUKTURA POWIATU LIDZBARSKIEGO

LICZBA LUDNOŚCI*

	na dzień 31.12.2022 r.	na dzień 31.12.2023 r.
<i>Miasto Lidzbarsk Warmiński</i>	14 458	14 277
<i>Gmina Lidzbarsk Warmiński</i>	6 423	6 368
<i>Gmina Kiwity</i>	3 152	3 103
<i>Gmina Lubomino</i>	3 554	3 498
<i>Miasto Orneta</i>	8 066	7 884
<i>Gmina Orneta</i>	3 040	3 017
OGÓŁEM POWIAT LIDZBARSKI	38 693	38 147

* dane uzyskane z urzędów miasta i gmin powiatu lidzbarskiego

II. EPIDEMIOLOGIA

Jednym z ważniejszych zadań pionu epidemiologii jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej poprzez opracowanie, rejestrację i analizę zachorowań na choroby zakaźne oraz prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

CHOROBY ZAKAŹNE

Sytuacja epidemiologiczna powiatu lidzbarskiego w przypadku większości chorób zakaźnych ulega poprawie i nie budzi niepokoju.

Na podstawie zgłoszeń lekarskich w 2023 r. zarejestrowano 4643 zachorowań lub podejrzeń chorób zakaźnych, z czego hospitalizowanych było 89 osób.

W 2023 r. przeprowadzono 434 wywiady i dochodzenia epidemiologiczne dotyczące opracowań chorób zakaźnych. Podobnie jak w latach poprzednich część działań inspekcji sanitarnej kierowano na zapobieganie i zwalczanie Covid-19. Przeprowadzono 343 wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi i z osobami z kontaktu z chorym. Informowano o profilaktyce zakażeń w celu zapobiegania kolejnym zachorowaniom. Najwięcej zgłoszeń wystąpiło w I i IV kwartale 2023 r. Nie odnotowano zgonów z powodu Covid-19.

05.05.2023 r. Światowa Organizacja Zdrowia WHO ogłosiła koniec pandemii Covid-19, a 01.07.2023 r. zniesiono stan zagrożenia epidemicznego na terenie Polski.

W 2023 r. zarejestrowano 7 przypadków bakteryjnych zakażeń salmonellozą, gdzie dominował czynnik etiologiczny *Salmonella enteritidis*. Nie odnotowano żadnego zbiorowego ogniska zatrucia pokarmowego.

Nowym problemem zdrowotnym dotyczącym szczególnie osób starszych są bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile*. W powiecie lidzbarskim w 2023 r. zanotowano 13 przypadków (wszystkie związane z hospitalizacją).

Do innych chorób zakaźnych, u których nastąpił wzrost zachorowań w 2023 r. należy borelioza – 14 przypadków, oraz niektóre choroby wieku dziecięcego takie jak ptonica – 24 przypadki i ospa wietrzna – 510 przypadków, której szczyt zachorowań przypadł na I kwartał roku – 380 chorych.

Do chorób, które również cechuje sezonowość występowania należy grypa (okres jesienno-zimowy). W 2023 r. w powiecie lidzbarskim zgłoszono 3555 podejrzeń i zachorowań na grypę, z czego 16 potwierdzono badaniami.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna kontynuuje także nadzór nad innymi chorobami zakaźnymi i zakażeniami. Podobnie jak w latach ubiegłych nie zarejestrowano zachorowań na błonicę, dur brzuszny, czerwonkę, wściekliznę u ludzi, poliomyelitis czy WZW typu A.

Analizę jednostek chorobowych w latach 2022-2023 przedstawia poniższa tabela.

JEDNOSTKA CHOROBY	2022 r.	2023 r.
Covid-19	2065	343
Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	2	7
Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	14	13
Nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	14	-
Nieokreślone wirusowe zakażenia jelitowe	150	85
Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	2	3
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	-	1
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu	7	9
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	2	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Escherichia coli</i>	-	1
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i>	-	1
Kleszczowe zapalenie mózgu	-	1
Borelioza z Lyme	4	14
Kiła	4	2
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone	2	-
Bąblowica	-	1
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	-	1
Płonica	8	24
Różyczka	1	-
Gruźlica	1	2
Ospa wietrzna	277	510
Grypa ogółem - podejrzenie	6612	3555
Grypa potwierdzona laboratoryjnie	8	16
Osoby szczepione przeciwko wściekliźnie	9	11
Wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO	2	5
Wirusowe zapalenie wątroby typu C ostre	-	1
Wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO	1	1
Nowo wykryte zakażenia HIV	1	2
Nosiciele salmonelloz	1	1

POKĄSANIA I KONTAKTY OSÓB ZE ZWIERZĘTAMI PODEJRZANYMI O WŚCIEKLIZNĘ

W 2023 r. zarejestrowano 37 przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta, z czego 11 objęto szczepieniami profilaktycznymi przeciw wściekliznie. Przedstawia to poniższa tabela.

Na terenie powiatu lidzbarskiego nie stwierdzono przypadków laboratoryjnego wykrycia wścieklizny u zwierząt.

	2022 r.	2023 r.
Pokąsania i kontakty osób: ogółem	23	37
w tym osoby pokąsane przez: psy	15	28
koty	7	7
zwierzęta dzikie	1	2
Osoby szczepione p/w wściekliznie: ogółem	5	11
po pogryzieniu przez: psy	-	8
koty	4	2
szczura	-	1

STAN SANITARNO-TECHNICZNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W 2023 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim były następujące podmioty lecznicze:

1. Zespół Opieki Zdrowotnej – 1;
2. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy – 1;
3. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – 19;
4. Praktyki zawodowe lekarskie, w tym:
 - Indywidualna praktyka lekarska – 23;
 - Indywidualna praktyka lekarzy dentyków – 17;
5. Indywidualna i grupowa praktyka pielęgniarek i położnych – 7;
6. Inne praktyki – 9.

Wyniki przeprowadzonych kontroli

W 2023 r. przeprowadzono 64 kontrole kompleksowe, w wyniku których wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego.

W 2023 r. w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wykonano następujące zmiany w strukturze podmiotu:

- z dniem 01.01.2023 r. rozpoczął działalność POZ mieszczący się w Powiatowej Przychodni Specjalistycznej w Lidzbarku Warmińskim przy ul. 11 Listopada 15.

W 2023 r. w podmiotach wykonujących działalność leczniczą wykonano następujące modernizacje i remonty:

- Powiatowa Przychodnia Specjalistyczna w Lidzbarku Warmińskim przy ul. 11 Listopada 15:
 - Poradnia okulistyka – malowanie pomieszczeń.
- Zespół Ratownictwa Medycznego, 11-130 Orneta:
 - zamontowano nad drzwiami wejściowymi od wewnątrz kurtynę powietrzną.
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”, 11-130 Orneta:
 - ściany w poczekalni dla matki z dzieckiem i gabinet lekarski zostały pomalowane i doprowadzone do prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego.
- Poradnia Chirurgii Ogólnej, Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Medycyny Sportowej i Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej:
 - zmieniono lokalizację poradni, zostały one przeniesione na niski parter Szpitala Powiatowego.
- Poradnia Chirurgii Ogólnej, Urologicznej i Położniczo-Ginekologicznej, 11-130 Orneta:
 - zamontowano rolety okienne.
- Szpital Powiatowy w Lidzbarku Warmińskim:
 - Blok operacyjny – wymiana lampy sufitowej w sali nr 1; czyszczenie i serwis centrali i instalacji wentylacji mechanicznej.
 - Oddział chirurgii ogólnej jednego dnia – doposażenie dwóch sal chorych w pomieszczenie higieniczno-sanitarne.
 - Oddział terapii uzależnienia od alkoholu – miejscowe odnowienie powłok malarskich na korytarzu; remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.
 - Oddział chorób wewnętrznych – adaptacja pomieszczenia po byłej portierni na potrzeby oddziału wewnętrznego (szpachlowanie, malowanie, wstawienie drzwi z ościeżnicami).
 - Izba przyjęć – szpachlowanie, malowanie ścian; wydzielenie pomieszczeń na szatnię dla pacjentów ambulatoryjnych i osób odwiedzających; wydzielenie pomieszczenia na czasowy pobyt pacjenta.
 - Szatnia ogólna – adaptacja i wyposażenie pomieszczeń niskiego parteru na sanitarny i szatnię dla personelu.
 - Centralna sterylizatornia – odnowiono podest pod sterylizator parowy; odnowiono (szpachlowanie/malowanie) pomieszczenia.
 - RTG – remont pracowni nr 1 (szpachlowanie, malowanie, wymiana podłogi); demontaż starego, montaż nowego aparatu RTG.
 - Niski parter – oddano do użytku pomieszczenie do mycia i dezynfekcji wózków.
 - Punkt przyjęcia posiłków – odnowiono pomieszczenia (szpachlowanie, uzupełnianie brakujących kafelków, montowanie narożników ściennych, malowanie).

W pomieszczeniach szpitala w oddziale ginekologicznym jednego dnia w toalecie dla pacjentów, w gabinecie diagnostyczno-zabiegowym w oddziale urologii, w pomieszczeniu izolatki w izbie przyjęć wymieniono maskujące okleiny na szybach.

Doposażenie w aparaturę i sprzęt medyczny – zakupiono:

- Lampa zabiegowa – 4 sztuki;
- Lampa operacyjna – 1 sztuka;
- Stół zabiegowy – 1 sztuka;
- Ureterorenoskop – 2 sztuki;
- RTG z ramieniem C – 1 sztuka;
- Aparat RTG – 1 sztuka;
- Tomograf okulistyczny OCT – 1 sztuka;
- Holter EKG – 1 sztuka;
- Holter ciśnieniowy – 1 sztuka;
- Respirator z modułem CPAP – 1 sztuka.

SARS-CoV-2

Szpital Powiatowy w Lidzbarku Warmińskim w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. nie zajmował się leczeniem pacjentów z zakażeniem SARS-CoV-2.

Wnioski

Stan sanitarno-techniczny placówek jest zadowalający i systematycznie się poprawia. Wszystkie działające na terenie powiatu podmioty lecznicze utrzymywane są czysto i estetycznie.

III. SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia ochronne to jeden z najważniejszych elementów profilaktyki wielu niebezpiecznych dla życia i zdrowia chorób zakaźnych. Dzięki szczepieniom ochronnym znacznie zmalała ilość zachorowań na takie choroby jak: wirusowe zapalenie wątroby typu B, odrę, świnkę, różyczkę.

Obowiązek szczepień wiąże się z dążeniem do uzyskania maksymalnej ochrony przed zakażeniem, a w dalszej perspektywie do całkowitego zwalczenia i eliminacji (eradykacji) poszczególnych chorób (np. poliomyelitis). Tylko wysoki odsetek zaszczepienia osób gwarantuje zahamowanie i ochronę osób nie tylko zaszczepionych, ale również tych, którzy z jakichkolwiek powodów nie zostały zaszczepione.

NADZÓR NAD PODMIOTAMI REALIZUJĄCYMI PROGRAM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lidzbarku Warmińskim sprawował nadzór nad 9 podmiotami realizującymi Program Szczepień Ochronnych.

Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych polega głównie na egzekwowaniu:

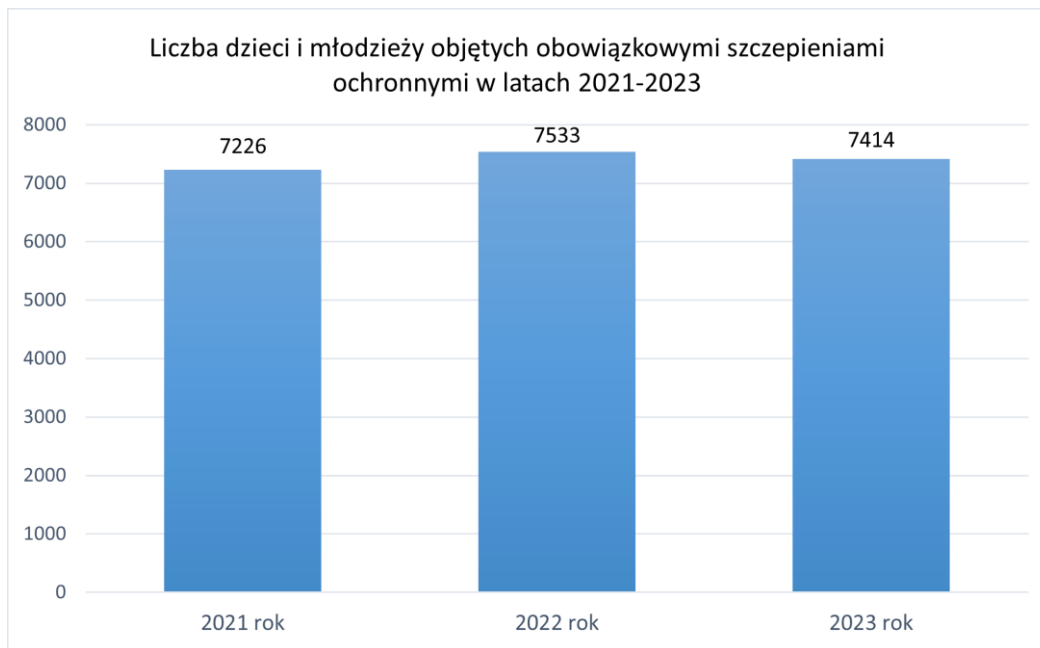
- dobrego przygotowania merytorycznego personelu szczepiącego;
- właściwych warunków sanitarno-technicznych punktów szczepień;
- opracowania i wdrażania procedur związanych z zamawianiem, transportem, przechowywaniem i dystrybucją szczepionek;
- realizacji zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. zgłaszaniu niepożądanych odczynów poszczepiennych, sposobu dokumentowania wykonanych szczepień, prowadzenia zapisów dotyczących informowania pacjentów o szczepieniach, sposobu przekazywania kart uodpornienia w przypadku świadczeniodawcy;
- przestrzegania aktualnego Programu Szczepień Ochronnych oraz Wojewódzkiego Terminarza Szczepień Ochronnych;
- realizacji szczepień zalecanych przez Ministerstwo Zdrowia.

DYSTRYBUCJA I PRZECHOWYWANIE SZCZEPIONEK

PSSE w Lidzbarku Warmińskim sporządza corocznie zamówienie na preparaty szczepionkowe dla całego powiatu. Są one dostarczane systematycznie z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim. Szczepionki przechowywane są z zapewnieniem stałego elektronicznego monitorowania w urządzeniu chłodniczym. Szczepionka wydawana jest do 9 podmiotów realizujących Rządowy Program Szczepień Ochronnych.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ RZĄDOWEGO PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Szczepienia dzieci w grupie do lat 2 przeprowadzane są sukcesywnie według dat urodzenia, natomiast szczepienia dzieci powyżej 2 roku życia i młodzieży przeprowadzane zgodnie z Wojewódzkim „Terminarzem szczepień”. Corocznie PSSE w Lidzbarku Warmińskim dokonuje analizy i oceny realizacji szczepień obowiązujących i zalecanych.

W roku 2023 wykonanie szczepień obowiązkowych dzieci i młodzieży w powiecie lidzbarskim kształtuje się następująco:

1. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi:
 - pierwszy rok życia wynosi 65,05% (wymagane 55%);
 - drugi rok życia wynosi 52,61% (wymagane 55%);
 - 6 rok życia wynosi 96,30% (wymagane 95%);
 - 14 rok życia wynosi 98,24% (wymagane 95%);
 - 19 rok życia wynosi 99,12% (wymagane 95%);
2. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce:
 - w drugim roku życia wynosi 96,79% (wymagane 95%);
 - w 6 roku życia wynosi 94,71% (wymagane 95%);
3. Szczepienia przeciwko pneumokokom:
 - w pierwszym roku życia wynosi 77,67%;
 - w drugim roku życia wynosi 69,08%;
4. Szczepienia przeciwko rotawirusom wynoszą 82,64%;
5. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B wynoszą 96,7%.

NIEPOŻĄDANY ODCZYN POSZCZEPIENNY

W roku 2023 na terenie powiatu lidzbarskiego nie zgłoszono niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).

NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI ZALECANYMI

W powiecie realizowano również szczepienia zalecane przez Ministerstwo Zdrowia. Szczepienia te przeprowadzono u osób w różnych grupach wiekowych. W 2023 r. zaszczepiono przeciwko takim chorobom zakaźnym jak:

1. Szczepienia przeciwko grypie – 1187 osób;

2. Szczepienia przeciwko brodawczakowi – 45 osób;
3. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – 42 osoby;
4. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A – 6 osób;
5. Szczepienia przeciwko ospie – 34 osoby;
6. Szczepienia przeciwko pneumokokom – 23 osoby;
7. Szczepienia przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu – 60 osób;
8. Szczepienia przeciwko meningokokom – 36 osób;
9. Szczepienia przeciwko krztuścowi – 4 osoby;
10. Szczepienia przeciwko tężcowi – 186 osób.

HPV

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lidzbarku Warmińskim przystąpiła do Powszechnego Programu HPV, który był skierowany do dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat. Szczepienia przeciw HPV mają na celu ochronę przed chorobami wywołanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego, które mogą prowadzić do rozwoju chorób przednowotworowych i nowotworów takich jak: rak szyjki macicy, rak pochwy, rak odbytu, rak prącia czy brodawek narządów płciowych.

Program ten prowadzony był przez 6 Punktów Szczepień. Do końca roku 2023 zaszczepiono 205 dzieci.

WNIOSKI

Wysokie wykonanie szczepień dzieci i młodzieży do 19 roku życia pozwoli nam utrzymać tak zwaną zbiorczą odporność na choroby zakaźne.

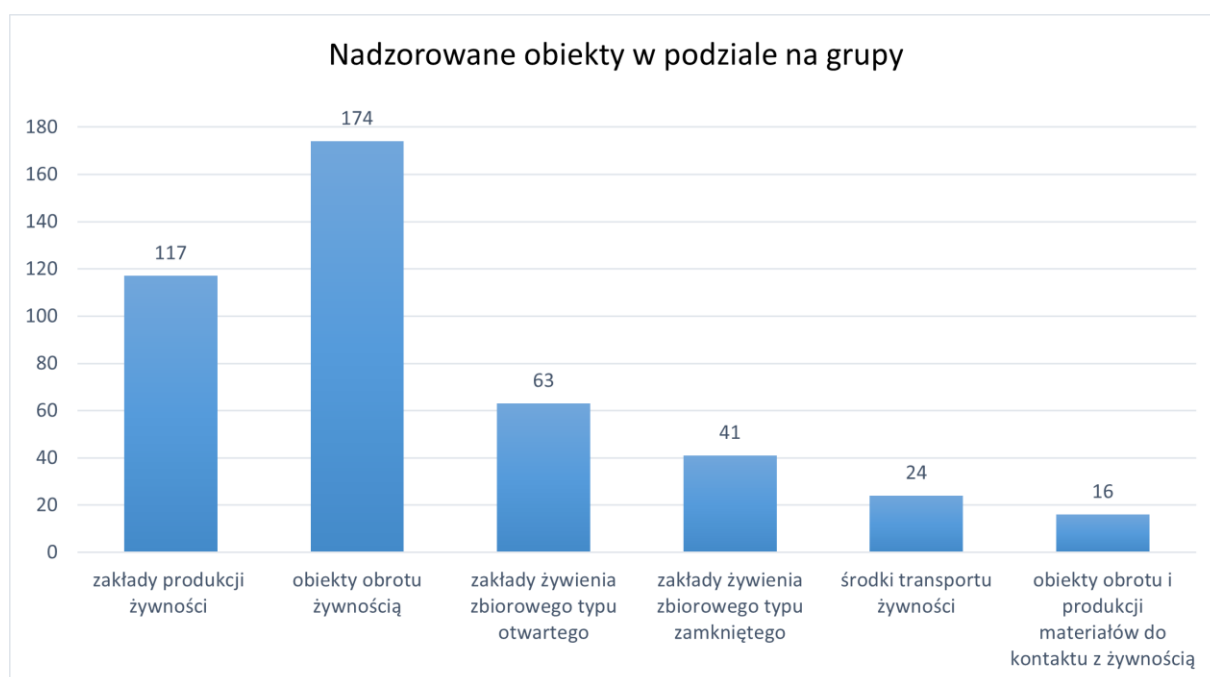
IV. HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Do zakresu działania Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim należy w szczególności sprawowanie bieżącego nadzoru nad warunkami produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz nadzoru nad działalnością w zakresie zorganizowanego żywienia konsumentów oraz żywienia w placówkach oświatowych i wychowawczych. Sekcja HŻŻIPU sprawuje również nadzór nad warunkami produkcji i obrotu przedmiotów użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu żywnością. Dodatkowo, pobierane są próbki żywności i przedmiotów użytku do badań w ramach krajowego systemu urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

KONTROLE

W 2023 r. w powiecie lidzbarskim nadzorowanych było 435 obiektów, w tym:

- 117 zakładów produkcji żywności (piekarnie, ciastkarnie, lodziarnie, wytwórnia napojów gazowanych, wytwórnia suplementów diety, automaty do lodów, producenci żywności w warunkach domowych, konfekcjonowanie warzyw, gospodarstwa rolne – produkcja warzyw, owoców, zbóż),
- 174 obiekty obrotu żywnością,
- 63 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 41 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 24 środki transportu żywności,
- 16 obiektów obrotu i produkcji materiałów do kontaktu z żywnością.

W 2023 r. przeprowadzono 247 kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności. W trakcie przeprowadzonych kontroli kompleksowych, tematycznych w niektórych obiektach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne lub sanitarno-higieniczne. W przypadku usterek natury sanitarno-technicznej prowadzone były postępowania administracyjne. W przypadku usterek sanitarno-higienicznych nakładane były mandaty karne.

W 2023 r. wydano 52 decyzje merytoryczne oraz nałożono 13 mandatów karnych na sumę 3950 zł.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANAMI KONTROLNYMI

1. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Lidzbarku Warmińskim

Przekazywano i uzyskiwano informacje dotyczące obrotu i produkcji środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego. W ramach współpracy PPIS z PIW odbywa się regularne przekazywanie list zakładów zgodnie z porozumieniem ramowym o współpracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej. W roku 2023 nie przeprowadzono wspólnych kontroli.

2. Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bartoszycach

Przeprowadzono 1 kontrolę w gospodarstwie rolnym prowadzącym uprawę zbóż. Kontrola nie wykazała uchybień ze strony zagadnień nadzorowanych przez PPIS.

STAN TECHNICZNY I SANITARNY BLOKÓW ŻYWIENIA W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W trakcie roku 2023 przeprowadzono kontrolę stołówek w placówkach oświatowych i opiekuńczych (domy opieki, szkoły, przedszkola). Oceniono jadłospisy pod względem jakościowym w odniesieniu do wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Jadłospisy w ocenianych obiektach są opracowywane zgodnie z zasadami prawidłowego żywienia.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE PROMUJĄCE ZASADY RACJONALNEGO ŻYWIENIA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2023 r. zorganizowano z komórką Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim szkolenie dla koordynatorów szkolnych i realizatorów programu „Trzymaj Formę” i ich roli w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

W trakcie szkolenia przedstawiono założenia XVI edycji programu Konkurs o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”, Talerz zdrowego żywienia w praktyce – zmiany związane z wprowadzeniem Talerza Zdrowego Żywienia.

Ponadto, w trakcie kontroli kompleksowych w placówkach oświatowych prowadzących żywienie dzieci (szkoły, przedszkola) przeprowadzono instruktaże w zakresie zasad racjonalnego żywienia, planowania jadłospisów i zachowania podstawowych zasad higieny.

BADANIE JAKOŚCI ZDROWOTNEJ PRODUKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH

Prowadzono ocenę jakości zdrowotnej żywności w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu według ustalonego planu poboru próbek środków spożywczych. Przekazano do badań laboratoryjnych ogółem 146 próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, m.in. w kierunkach zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości pestycydów, metali szkodliwych dla zdrowia, ilości substancji dodatkowych, a także oceny organoleptycznej. Pobierano próbki z obiektów obrotu żywnością, żywienia zbiorowego otwartego oraz od producentów żywności z terenu powiatu lidzbarskiego. W zakładach produkcji żywności będących pod nadzorem PPIS w Lidzbarku Warmińskim pobrano do badań m.in. próbki lodów, pieczywa, ciast, oranżady, zbóż, mąki oraz suplementów diety.

W 2023 r. zakwestionowano 16 próbek żywności, które badane były w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, pozostałości pestycydów oraz oceny organoleptycznej.

OGNISKA ZATRUĆ POKARMOWYCH

W 2023 r. nie zanotowano żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

NADZÓR NA WARUNKAMI HIGIENICZNO-SANITARNYMI ŻYWIENIA DZIECI I MŁODZIEŻY W CZASIE WYPOCZYNKU

W okresie ferii zimowych i wakacji objęto wzmożonym nadzorem zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego, w których żywione były dzieci korzystające z wypoczynku w powiecie lidzbarskim.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń wymogów sanitarnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności.

NADZÓR NAD PODMIOTAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RYNKU SPOŻYWCZYM PROWADZĄCYMI PRODUKCJĘ PIERWOTNĄ

Działania podejmowane w 2023 r. miały na celu rozpowszechnianie wśród przedsiębiorców wiedzy na temat wymagań dotyczących produkcji żywności pochodzenia roślinnego.

Każda osoba zgłaszająca gospodarstwo rolne lub inny rodzaj uprawy do rejestracji jest indywidualnie szkolona w zakresie podstawowych zagadnień higieny przy produkcji, zbiorze i transporcie płodów rolnych. Ponadto w trakcie kontroli plantacji lub pobierania próbek przeprowadzono instruktaże dla osób prowadzących plantacje owoców miękkich. Właściciele plantacji posiadają coraz większą świadomość w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa żywności, co też wpływa na zwracanie przez nich uwagi na zachowanie higieny przez personel.

WNIOSKI I SPOSTRZEŻENIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI NADZORU NAD HIGIENĄ ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Po przeanalizowaniu dokumentacji z prowadzonego nadzoru nad obiektami w 2023 r. stwierdzono, że stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny obiektów nie zmienił się w porównaniu z poprzednim rokiem. Usterki występowały głównie w zakładach żywienia zbiorowego otwartego.

W zakładach, w których stwierdzano nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego wszczęte były postępowania administracyjne w celu przymuszenia i wyegzekwowania poprawy warunków sanitarno-technicznych. W porównaniu do 2022 r. wystawiono porównywalną ilość decyzji administracyjnych.

Podobnie jak roku ubiegłym właściciele obiektów nie wykazywali inicjatywy w poprawę stanu sanitarno-technicznego. Usterki techniczne usuwali dopiero po wydaniu decyzji administracyjnych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W zakładach, w których stan sanitarno-higieniczny był nieprawidłowy, nakładano mandaty karne, których liczba nie wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym. Mandaty karne nakładano głównie za brak ręczników jednorazowych i/lub mydła przy umywalkach do mycia rąk, za nieprawidłowe przechowywanie surowców oraz nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny powierzchni produkcyjnych i urządzeń chłodniczych.

W obiektach o niewłaściwym stanie sanitarno-higienicznym, w trakcie przeprowadzonych kontroli często przyczyną nieprawidłowości był widoczny brak wewnętrznych, systematycznych szkoleń personelu oraz brak większego nadzoru właścicieli i kierownictwa nad pracownikami.

Podobnie jak w latach ubiegłych, właściciele zakładów żywienia zbiorowego otwartego za przyczynę stwierdzanych nieprawidłowości sanitarno-higienicznych podawali trudności w doborze właściwego personelu do pracy.

W 2023 r. otrzymano 1 interwencję od konsumenta dotyczącą niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w nadzorowanym obiekcie oraz otrzymano 1 interwencję od klienta dotyczącą niewłaściwej jakości zdrowotnej produktu spożywczego. Przeprowadzone kontrole nie potwierdziły informacji zawartych w zgłoszeniach o interwencji.

W 2023 r. nie stwierdzono poważnych uchybień zagrażających zdrowiu konsumentów. Nie wydano decyzji o zamknięciu zakładu oraz nie otrzymano zgłoszeń dotyczących zatruc pokarmowych.

V. HIGIENA KOMUNALNA

Sekcja Higieny Komunalnej prowadzi nadzór w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nad jakością wody w kąpieliskach i basenach kąpielowych, gleby, powietrza. Kontroluje oraz prowadzi nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym: urządzeń wodnych, szaletów publicznych, targowisk, hoteli, obiektów służby zdrowia, obiektów sportowych, turystycznych, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, cmentarzy, środków transportu publicznego i innych obiektów użyteczności publicznej.

KONTROLE

W sekcji Higieny Komunalnej w roku 2023 przeprowadzono 359 kontroli obiektów i urządzeń, w tym:

- 134 kontroli urządzeń wodnych;
- 1 kontrolę kąpieliska;
- 21 kontroli pływalni (jakość wody);
- 183 kontrole obiektów użyteczności publicznej;
- 20 inne kontrole.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 107 prób wody do spożycia, 1 próbę wody z kąpieliska, 21 prób wody z pływalni do badań fizyko-chemicznych i bakteriologicznych, 3 próby wody ciepłej w kierunku obecności bakterii *Legionella* oraz wykonano 21 badań fizycznych (oznaczenia temperatury wody basenowej).

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wydano 21 decyzji płatniczych.

Wystawiono 12 postanowień (10 dot. przewozu zwłok z zagranicy i 2 dot. organizacji imprez masowych).

WNIOSKI MIESZKAŃCÓW

W okresie sprawozdawczym do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim wpłynęły 2 wnioski od mieszkańców:

- dot. złego stanu sanitarnego budynku w miejscowości Suryty, gm. Lidzbark Warmiński – przeprowadzono kontrolę obiektu, która nie wykazała nieprawidłowości
- dot. podejrzenia występowania w wodzie bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (pateczki ropy błękitnej) – dokonano poboru próbki wody w mieszkaniu osoby zgłaszającej, w celu zbadania w kierunku obecności drobnoustrojów (*Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, Enterokoki, bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, *Clostridium perfringens*). W badanej próbce nie wykryto ww. mikroorganizmów.

NADZÓR NAD ZAOPATRZENIEM LUDZI W WODĘ DO SPOŻYCIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lidzbarku Warmińskim w roku 2023 swoim nadzorem na terenie powiatu objął 17 urządzeń wodociągowych.

W miastach funkcjonowały 2 wodociągi publiczne (Lidzbark Warmiński i Orneta) oraz 2 wodociągi lokalne – „POLMLEK” oraz wodociąg Szpitala ZOZ w Lidzbarku Warmińskim.

W okresie sprawozdawczym w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim znajdowało się 13 wiejskich wodociągów publicznych.

LIDZBARK WARMIŃSKI – WODOCIĄG MIEJSKI

Wodociąg miejski w Lidzbarku Warmińskim posiada 2 ujęcia wody:

- SUW „Północ” – przy ul. Dąbrowskiego – została uruchomiona w lipcu 2023 roku po kompleksowej modernizacji;
- SUW „Zachód” – przy ul. Przystaniowej.

Stan sanitarno-techniczny ujęć oraz jakość wody na ujęciach i w sieci wodociągowej odpowiadają wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294).

PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
2827 m ³ /d	14536	2 (Lidzbark Warmiński + Pilnik)	50	długotrwała eksploatacja, niedostateczna wytrzymałość materiału, wyeksploatowanie połączeń rurociągów	brak

ORNETA – WODOCIĄG MIEJSKI

Wodociąg miejski w Ornece posiada 3 ujęcia wody:

- SUW „Miasto”;
- SUW „Mingajny” – stacja szczytowa, uzupełniająca dla wodociągu grupowego;
- SUW „Podleśna” – pełniące funkcje wspomagające system zaopatrzenia w wodę.

Stan sanitarno-techniczny ujęć oraz jakość wody na ujęciach i w sieci wodociągowej odpowiadają wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294).

PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
1327 m ³ /d	10901	24	19	wżery korozyjne, dziury w rurach ocynkowanych i otowianych, pęknięcia	żelazo

W stosunku do administratora wodociągu wydano 1 pismo interwencyjne, ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza. Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora uzyskano poprawę jakości wody.

LIDZBARK WARMIŃSKI – WODOCIĄG LOKALNY ZAKŁADU MLECZARSKIEGO „POLMLEK”

PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
2597 m ³ /d	nie dotyczy	nie dotyczy	0	nie dotyczy	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, mangan

W stosunku do administratora wodociągu wydano:

- 1 decyzję dot. warunkowej przydatności wody do spożycia, ze względu na ponadnormatywną zawartość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C;
- 2 pisma interwencyjne, ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora uzyskano poprawę jakości wody.

LIDZBARK WARMIŃSKI – WODOCIĄG LOKALNY SZPITALA ZOZ

PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
25 m ³ /d	nie dotyczy	nie dotyczy	0	nie dotyczy	jon amonowy, bakterie grupy coli, <i>Escherichia coli</i> , zapach

W stosunku do administratora wodociągu wydano:

- 1 decyzję dot. braku przydatności wody do spożycia, ze względu na ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli, *Escherichia coli* oraz zakwestionowanego zapachu;
- 1 pismo interwencyjne, ze względu na ponadnormatywną zawartość jonu amonowego.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora uzyskano poprawę jakości wody.

GMINA LUBOMINO

Na terenie gminy Lubomino funkcjonuje 5 wodociągów publicznych:

- SUW Bieniewo;
- SUW Lubomino;
- SUW Rogiedle – uruchomiona w lutym 2023 roku po modernizacji;
- SUW Wapnik;
- SUW Wilczkowo.

NAZWA WODOCIĄGU	PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
Bieniewo	100 m ³ /d	611	4	27	przecieki na rurach, przecieki na zaworach, awarie przepompowni, przecieki na nawiertkach	brak
Lubomino	165 m ³ /d	1165	2			brak
Rogiedle	95 m ³ /d	485	3			bakterie grupy coli
Wapnik	35 m ³ /d	406	4			mangan, zapach
Wilczkowo	120 m ³ /d	821	5			brak

W stosunku do administratora wodociągu wydano:

- 1 decyzję dot. warunkowej przydatności wody do spożycia, ze względu na ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli,
- 1 pismo interwencyjne, ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu i zakwestionowany zapach.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora uzyskano poprawę jakości wody.

GMINA LIDZBARK WARMIŃSKI

Na terenie gminy Lidzbark Warmiński funkcjonuje 6 wodociągów publicznych:

- SUW Babiak;
- SUW Kraszewo;
- SUW Morawa;
- SUW Redy;
- SUW Rogóż;
- SUW Runowo.

NAZWA WODOCIĄGU	PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
Babiak	95 m ³ /d	573	9	29	przecieki na nawiertkach, przecieki na rurach, awarie pomp, awarie przepompowni, awarie sprężarki, skorodowanie rur	mangan
Kraszewo	400 m ³ /d	1969	14			mangan, jon amonowy
Morawa	100 m ³ /d	440	6			brak
Redy	55 m ³ /d	374	5			bakterie grupy coli, żelazo
Rogóż	125 m ³ /d	1335	7			bakterie grupy coli
Runowo	140 m ³ /d	1397	10			brak

W stosunku do administratora wodociągu wydano:

- 3 decyzje dot. warunkowej przydatności wody do spożycia, ze względu na ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli,
- 3 pisma interwencyjne, ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza, manganu i jonu amonowego.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora uzyskano poprawę jakości wody.

GMINA KIWITY

Na terenie gminy Kiwity funkcjonują 4 wodociągi publiczne:

- SUW Kiersnowo;
- SUW Kiwity – w roku 2023 roku nastąpiła modernizacja stacji uzdatniania wody;
- SUW Krekole;
- SUW Żegoty.

NAZWA WODOCIĄGU	PRODUKCJA	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIESZKAŃCÓW	LICZBA ZAOPATRYWANYCH MIEJSCOWOŚCI	LICZBA AWARII	PRZYCZYNA AWARII	PRZEKROCZENIA
Kiersnowo	240 m ³ /d	808	7	15	korozja	bakterie grupy coli
Kiwity	98 m ³ /d	909	5			ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, jon amonowy
Krekole	90 m ³ /d	533	2			jon amonowy
Żegoty	95 m ³ /d	853	4			żelazo, mętność

W stosunku do administratora wodociągu wydano:

- 2 decyzje dot. warunkowej przydatności wody do spożycia, ze względu na ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C,
- 4 pisma interwencyjne, ze względu na ponadnormatywną zawartość żelaza, jonu amonowego oraz mętności.

Po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora uzyskano poprawę jakości wody.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-REPRESYJNA

W roku 2023, w związku z wykonywaniem nadzoru nad urządzeniami wodociągowymi wydano 8 decyzji administracyjnych dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia, wszystkie dotyczące niewłaściwej jakości wody pod względem mikrobiologicznym:

- wodociąg lokalny Zakładu Mleczarskiego „POLMLEK” w Lidzbarku Warmińskim – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h w 1 ml wody*);
- wodociąg wiejski w Kiersnowie, gm. Kiwity – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna obecność bakterii grupy coli*);
- wodociąg wiejski w Redach, gm. Lidzbark Warmiński – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna obecność bakterii grupy coli*);
- wodociąg wiejski w Rogiedlach, gm. Lubomino – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna obecność bakterii grupy coli*);
- wodociąg wiejski w Kiwitach – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h w 1 ml wody*);
- wodociąg wiejski w Rogózu, gm. Lidzbark Warmiński – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna obecność bakterii grupy coli*);
- wodociąg wiejski w Redach, gm. Lidzbark Warmiński – warunkowa przydatność wody do spożycia (*ponadnormatywna obecność bakterii grupy coli*);
- wodociąg lokalny Szpitala Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim – **brak przydatności wody do spożycia** (*ponadnormatywna obecność bakterii grupy coli oraz Escherichia coli*).

W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi wyegzekwowano poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym we wszystkich wodociągach.

W 2023 roku wystosowano 9 pism interwencyjnych w związku z **przekroczeniem parametrów fizyko-chemicznych**:

- wodociąg wiejski w Kraszewie gm. Lidzbark Warmiński (*mangan, jon amonowy*);
- wodociąg wiejski w Krekolach gm. Kiwity (*jon amonowy*);
- wodociąg miejski (SUW „Mingajny”) w Orniecie (*żelazo*);
- wodociąg lokalny „POLMLEK” w Lidzbarku Warmińskim (*mangan*);
- wodociąg wiejski w Babiaku gm. Lidzbark Warmiński (*mangan*);
- wodociąg wiejski w Wapniku gm. Lubomino (*mangan, zapach*);
- wodociąg lokalny Szpitala Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim (*jon amonowy*);
- wodociąg wiejski w Żegotach gm. Kiwity (*mętność, żelazo*);
- wodociąg wiejski w Kiwitach (*jon amonowy*).

W stosunku do administratora prowadzone jest 1 postępowanie administracyjne dotyczące stanu technicznego stacji uzdatniania wody Szpitala Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim.

W sumie, w ramach nadzoru nad urządzeniami wodnymi, w roku 2023 wystawiono 8 decyzji merytorycznych dot. jakości wody do spożycia oraz 14 decyzji płatniczych.

We wszystkich, zewidencjonowanych urządzeniach wodnych, woda została oceniona jako zdatna do spożycia.

WYKAZ MIEJSCOWOŚCI, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ BRAKI WODY

- Gm. Lidzbark Warmiński – Dębiec, Wojdyty (21 osób);
- Gm. Orneta – Gieduty (13 osób);
- Gm. Lubomino – Poborowo, Świękitki (10 osób).

SPRAWY WYMAGAJĄCE PILNEGO ROZWIĄZANIA

- Poprawa stanu sanitarno-technicznego stacji uzdatniania wody Szpitala Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim;
- Poprawa zaopatrzenia w wodę miejscowości, w których występują jej braki.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Według ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim na dzień 31.12.2023 r. na terenie powiatu lidzbarskiego znajdowało się 257 obiektów użyteczności publicznej (142 w miastach i 115 na wsi).

W roku 2023 dopisano do ewidencji 9 obiektów:

- 5 zakładów kosmetycznych;
- 2 zakłady fryzjerskie;
- 2 gabinety odnowy biologicznej (gabinety masażu).

W roku 2023 z ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej wykreślono 11 obiektów użyteczności publicznej:

- 3 zakłady kosmetyczne;
- 3 zakłady fryzjerskie;
- 2 zakłady odnowy biologicznej (studio tatuażu i solarium);
- 1 ustęp publiczny;
- 2 place zabaw dla dzieci.

Ogółem przeprowadzono 183 kontrole obiektów użyteczności publicznej. W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych:

- wyegzekwowano poprawę stanu technicznego szatni ogólnej w „Kompleksie Termy Warmińskie” w Lidzbarku Warmińskim;
- wyegzekwowano poprawę stanu technicznego pomieszczeń hotelowych „Wioski wakacyjnej” w „Kompleksie Termy Warmińskie” w Lidzbarku Warmińskim;
- wyegzekwowano poprawę stanu technicznego gabinetów „SPA & Wellness” w „Kompleksie Termy Warmińskie” w Lidzbarku Warmińskim.

W roku 2023 pracownicy Sekcji mandatów karnych nie nakładali. Wydano 1 decyzję dotyczącą stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej:

- zakładu fryzjerskiego w Lidzbarku Warmińskim (wyegzekwowana).

Ponadto wydano 4 decyzje dotyczące jakości wody na pływalniach (wszystkie dot. „Kompleksu Termy Warmińskie” - wyegzekwowane) i 1 decyzję dotyczącą jakości ciepłej wody użytkowej w Szpitalu ZOZ w Lidzbarku Warmińskim (obecność bakterii z rodzaju *Legionella sp.* - wyegzekwowana).

Kontrole jakości ciepłej wody użytkowej w sieci wewnętrznej Domu Opieki „*Nasz Dom*” im. Reginy Protmann w Lidzbarku Warmińskim, sieci wewnętrznej Prywatnego Domu Opieki w Rogózu, oraz sieci wewnętrznej Domu Opieki „*Magnolia*” w Łaniewie nie wykazały obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.*

Działania kontrolne spowodowały poprawę stanu sanitarno-technicznego 21 obiektów. Obiekty te należały do następujących grup:

- wiejskie tereny rekreacyjne;
- place zabaw dla dzieci;
- miejskie tereny rekreacyjne.

USTĘPY PUBLICZNE

Na terenie powiatu lidzbarskiego nie zewidencjonowano szaletu publicznego - sanitariatu publicznego.

Funkcje sanitariatów ogólnodostępnych pełnią dodatkowo kontenerowe sanitariaty na terenie miejskich obiektów rekreacyjnych - „*Bulwarze nad rzeką Łyną*”, „*Suchej Fosie*” oraz „*Parku uzdrowskiego nad rzeką Symsarną*” w Lidzbarku Warmińskim oraz *Parku Miejskiego* w Orniecie.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, GABINETY KOSMETYCZNE, GABINETY ODNOWY BIOLOGICZNEJ

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim znajdowało się:

- 38 zakładów fryzjerskich;
- 34 gabinety kosmetyczne;
- 1 gabinet tatuażu;
- 9 gabinetów odnowy biologicznej.

W ramach nadzoru nad zakładami fryzjerskimi, kosmetycznymi, tatuażu i odnowy biologicznej w roku 2023 przeprowadzono 81 kontroli obiektów. Mandatów karnych nie nakładano.

W roku 2023 do ewidencji dopisano 2 zakłady fryzjerskie, 5 gabinetów kosmetycznych oraz 2 gabinety odnowy biologicznej. W roku 2023 z ewidencji wykreślono 8 obiektów – 3 zakłady fryzjerskie, 3 zakłady kosmetyczne i 2 zakłady odnowy biologicznej.

TERENY REKREACYJNE

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lidzbarku Warmińskim znajduje się 88 obiektów służących rekreacji, w większości place zabaw dla dzieci, place zabaw dla dzieci z elementami siłowni plenerowych, siłownie plenerowe, sceny plenerowe oraz tereny służące rekreacji.

W roku 2023 wykreślono 2 obiekty rekreacyjne: place zabaw w Orniecie.

W trakcie sezonu turystycznego przeprowadzono 54 kontrole obiektów. Przeprowadzone kontrole nie wykazały poważniejszych usterek. Wydano 19 zaleceń pokontrolnych.

INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Do grupy innych obiektów użyteczności publicznej zaliczamy: pokoje gościnne, domy kultury, biblioteki, targowiska, stacje paliw, stadiony, hale sportowe oraz parkingi.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. zewidencjonowano 43 obiekty. Skontrolowano 31 obiektów. Przeprowadzone kontrole tych obiektów nie wykazały nieprawidłowości.

BAZA NOCLEGOWA

Bazę noclegową na terenie powiatu lidzbarskiego stanowi 25 obiektów – wszystkie całoroczne. W trakcie roku przeprowadzono kontrole 15 obiektów, w tym 8 gospodarstw agroturystycznych. Kontrole nie wykazały naruszenia przepisów.

PŁYWALNIE

W roku 2023 na terenie powiatu lidzbarskiego funkcjonowały 2 obiekty dysponujące nieckami basenowymi, obydwie w Lidzbarku Warmińskim:

- basen kąpielowy wchodzący w skład kompleksu Hotelu „Krasicki****”, który posiada 1 nieckę basenową i jacuzzi;
- kompleks basenowy wchodzący w skład obiektu rekreacyjnego – „Termy Warmińskie” - 9 niecek basenowych i 6 wanien do hydromasażu (jacuzzi).

W trakcie eksploatacji obiektów, jakość wody w nieckach basenowych oraz jacuzzi była na bieżąco monitorowana przez właścicieli i administratorów w ramach kontroli wewnętrznej. Nieprawidłowości w zakresie parametrów fizyko-chemicznych korygowane były na bieżąco. Właściciele systematycznie przekazywali do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim sprawozdania z badań wody.

W marcu, maju i czerwcu 2023 r. przeprowadzono urzędowe kontrole jakości wody w pływalniach. Przeprowadzone analizy wykazały w 1 obiekcie „Termy Warmińskie” przekroczenia parametrów mikrobiologicznych:

- ponadnormatywna obecność ogólnej liczby mikroorganizmów $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48h;
- ponadnormatywna obecność bakterii chorobotwórczych *Legionella sp.*

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lidzbarku Warmińskim nakazał w trybie natychmiastowym przeprowadzenie niezbędnych zabiegów sanitarnych w celu przywrócenia należytej jakości wody na pływalniach.

Analizy wykazały również odchylenia od wymaganych parametrów fizykochemicznych - pH, redox, mętność. Na skutek działań naprawczych podjętych przez administratorów zostały szybko skorygowane.

Jakość wody na pływalniach, w ocenie rocznej oceniono jako odpowiadającą wymaganiom.

OCENA STANU SANITARNEGO KĄPIELISK

W trakcie sezonu turystycznego 2023 r. na terenie powiatu lidzbarskiego funkcjonowało 1 kąpielisko miejskie nad jeziorem Wielochowskim w Wielochowie (gm. Lidzbark Warmiński).

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Lidzbark Warmiński sezon kąpieliskowy trwał od 15 czerwca do 31 sierpnia 2023 r.

Jakość wody w kąpielisku monitorowana była przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lidzbarku Warmińskim (przed sezonem) oraz przez organizatora kąpieliska (w trakcie sezonu). Przekroczeń parametrów nie stwierdzono.

W trakcie sezonu obiekt był wyposażony w 2 zjeżdżalnie dla dzieci, plac zabaw, 2 przebieralnie zewnętrzne, pawilon dla ratownika, 2 boiska do siatkówki plażowej, siłownię zewnętrzną, wypożyczalnię sprzętu pływającego, parking na 50 aut, stojaki na 100 rowerów. Do dyspozycji kąpiących był sanitariat ogólnodostępny z podjazdem dla niepełnosprawnych oraz sanitariat (kabina) typu TOI-TOI. Kontrole stanu sanitarno-technicznego nie wykazały nieprawidłowości.

Według końcowej klasyfikacji, jakość wody w kąpielisku w roku 2023 oceniono jako „doskonałą”.

Na terenie powiatu lidzbarskiego nie funkcjonowały miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

OCENA STANU SANITARNEGO PRZYSTANI JEDNOSTEK PŁYWAJĄCYCH

Na terenie Lidzbarka Warmińskiego w trakcie sezonu funkcjonowały 2 przystanie kajakowe - przy ulicy Przystaniowej oraz Kopernika. Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości natury technicznej, m.in. zniszczone poszycie pomostów.

IMPREZY MASOWE

W roku 2023 wydano 2 pozytywne postanowienia dotyczące organizacji imprez masowych na terenie powiatu lidzbarskiego – „Dni Miasta Lidzbark Warmiński 2023” / „44 Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry” oraz „Dni Ornety”. Dokumentacje dostarczone przez organizatorów imprez zostały zaopiniowane bez zastrzeżeń pod względem sanitarnym.

NADZÓR NAD POSTĘPOWANIEM ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim znajdują się 23 cmentarze. W roku ubiegłym przeprowadzono kontrole 4 obiektów. Usterek natury sanitarnej nie stwierdzono.

Na terenie powiatu lidzbarskiego działają 3 domy przedpogrzebowe – 2 w Lidzbarku Warmińskim i 1 w Ornecie. W roku 2023 przeprowadzono kontrole wszystkich domów przedpogrzebowych, które nie wykazały nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi wydano 51 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich.

W ramach nadzoru wydano również 12 postanowień dot. przywozu zwłok z zagranicy (pozytywne).

Pozwoleń na przewóz zwłok na odległość powyżej 60 km oraz pozwoleń na wywóz zwłok za zagranicę nie wydawano.

Na terenie powiatu lidzbarskiego działają 3 zakłady usług pogrzebowych. Przeprowadzono kontrole wszystkich zakładów – nieprawidłowości nie stwierdzono.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W okresie sprawozdawczym do Stacji nie wpływały wnioski dotyczące emisji tlenku węgla z lokalnych urządzeń grzewczych.

DZIAŁALNOŚĆ KARNO-REPRESYJNA SEKCJI

Miasto Lidzbark Warmiński:

- decyzje - 7

Miasto i Gmina Orneta:

- decyzje - 0

Gmina Lidzbark Warmiński:

- decyzje - 3

Gmina Lubomino:

- decyzje - 1

Gmina Kiwity:

- decyzje - 1

WNIOSKI

Miasto Lidzbark Warmiński

- Poprawa stanu sanitarno-technicznego SUW Szpitala ZOZ w Lidzbarku Warmińskim.

Miasto i Gmina Orneta

- Poprawa zaopatrzenia w wodę wsi Gieduty.

Gmina Lidzbark Warmiński

- Poprawa zaopatrzenia w wodę wsi Dębiec, Wojdyty.

Gmina Lubomino

- Poprawa zaopatrzenia w wodę wsi Poborowo i Świękitki.

VI. HIGIENA PRACY

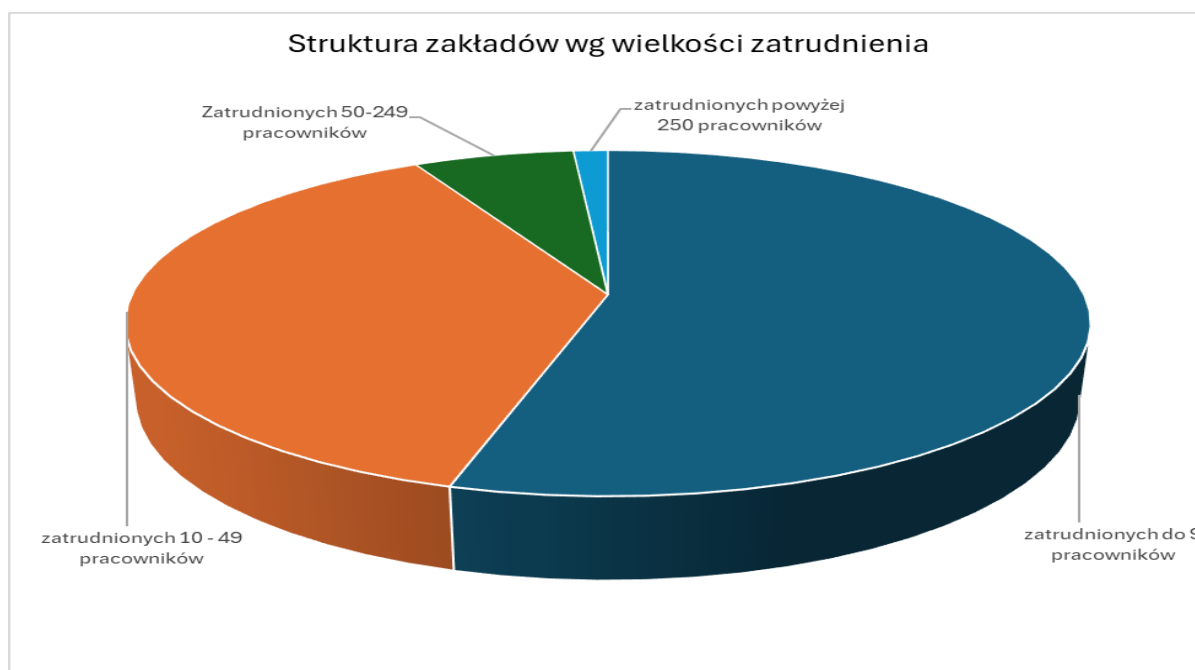
Sekcja Higieny Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy.

Bieżący nadzór nad środowiskiem pracy związany jest z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z krajowych i wspólnotowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie Działu X Kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 REACH, rozporządzenia CLP w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin chemicznych, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ustawy o produktach biobójczych, ustawy o kosmetykach.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

W 2023 r. nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim objęte były 222 zakłady pracy, zatrudniające ogółem 4702 pracowników.

Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników - 205 firm, co stanowi ponad 92% wszystkich nadzorowanych zakładów.

OCENA ŚRODOWISKA PRACY I ANALIZA NARAŻENIA ZAWODOWEGO

Zakłady pracy objęte nadzorem pionu higieny pracy wg listy ewidencji dzieli się na 3 kategorie w zależności od warunków higienicznych środowiska pracy:

- Grupa I: zakłady o znikomym narażeniu, dobrym standardzie sanitarnym.
- Grupa II: zakłady o małym zagrożeniu, w których wartości czynników szkodliwych dla zdrowia mieszczą się w granicach 0,5 – 1,0 najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) lub najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN), nie wystąpiły przypadki chorób zawodowych.
- Grupa III: zakłady ze stwierdzonymi przekroczeniami NDS/NDN, w stosunku do których ze względu na możliwość poprawy warunków pracy - nie wydano decyzji o unieruchomieniu zakładu; zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze; zakłady wymagające wzmożonego nadzoru ze strony pionu higieny pracy.
 - do grupy I zakwalifikowano 45 zakładów (20,3%),
 - do grupy II 139 zakładów (62,6%),
 - do grupy III 38 zakładów (17,1%).

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim znajduje się 5 zakładów, w których pracownicy narażeni są na przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. Przekroczenia normatywów higienicznych dotyczą najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu oraz najwyższego dopuszczalnego stężenia (NDS) pyłu. Ogółem w warunkach przekroczenia NDN/NDS pracuje 39 osób.

24 zakłady pracy zaliczone są do zakładów o szczególnych zagrożeniach zawodowych. Są to zakłady, w których pracownicy narażeni są na działanie czynników rakotwórczych i mutagennych oraz w których występują ponad 5-krotne przekroczenia najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu. Praca w tych warunkach dotyczy 167 pracowników.

Na terenie powiatu lidzbarskiego znajduje się 95 zakładów, w których pracownicy są ekspozowani na szkodliwe czynniki biologiczne gr. 2 i gr. 3. Przeprowadzono 22 kontrole w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 zakładzie.

OCENA STANU SANITARNEGO ZAKŁADÓW PRACY

W roku 2023 wydano 22 decyzje administracyjne nakazujące, w których łącznie ujęto 65 nakazów dotyczących:

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego pomieszczeń pracy (odnowienia powłok malarskich ścian, zapewnienia równej podłogi, zastosowania wentylacji) – 6 nakazów;
- doprowadzenia do obowiązujących wymogów zaplecza socjalno-higienicznego (odnowienia powłok malarskich ścian i sufitów, zapewnienia wody bieżącej ciepłej, usunięcia zbędnych materiałów, zapewnienia szaf na odzież, zamontowania zlewozmywaka w pomieszczeniu do spożywania posiłków) – 7 nakazów;

- sporządzenia lub uzupełnienia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia – 5 nakazów;
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych – 9 nakazów;
- zapewnienia znaków nakazujących stosowanie środków ochrony indywidualnej – 2 nakazy;
- dokonania i uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego – 7 nakazów;
- sporządzenia rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia – 2 nakazy;
- sporządzenia rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze, przesłanie informacji do PWIS – 12 nakazów;
- zapewnienia aktualnych badań lekarskich pracowników – 1 nakaz;
- sporządzenia aktualnego spisu niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz kart charakterystyki – 14 nakazów.

NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI I NOWYMI SUBSTANCJAMI PSYCHOAKTYWNYMI, SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI I ICH MIESZANINAMI, PREKURSORAMI NARKOTYKÓW, PRODUKTAMI BIOBÓJCZYMI, KOSMETYKAMI

ŚRODKI ZASTĘPCZE I NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi ustawowe działania z zakresu przeciwdziałania wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W związku z prężnie rozwijającym się rynkiem sprzedaży produktów z CBD i THC, w 2023 roku przeprowadzono 2 kontrole w zakresie przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Nie stwierdzono produktów, co do których mogło zachodzić uzasadnione podejrzenie, że mogą spełniać definicję środka zastępczego.

PPIS w Lidzbarku Warmińskim poinformował podmioty lecznicze na terenie powiatu o obowiązku zgłaszania podejrzeń zatruc środkówami zastępczymi zgodnie z art. 30a ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podsumowanie, wnioski, problemy wynikające z bieżącego nadzoru:

- w roku 2023 na terenie powiatu lidzbarskiego nie stwierdzono obecności sklepu stacjonarnego, w którym mógłby odbywać się handel środkami zastępczymi;
- w roku 2023 do PPIS nie wpłynęły żadne podejrzone zdarzenia, interwencje medyczne, zatrucia/podejrzenia zatruc nowymi narkotykami.

PREKURSORY NARKOTYKÓW KAT. 2 I 3

Prekursory narkotyków to substancje, mające legalne zastosowanie, ale które często wykorzystywane są do nielegalnej produkcji narkotyków. Na terenie powiatu lidzbarskiego w 7 zakładach stosowane są prekursory narkotyków kategorii 3: kwas siarkowy, kwas chlorowodorowy, aceton.

Główne zastosowania:

- procesy galwanizacji elektrolitycznej i trawienie elementów;
- analizy laboratoryjne;
- korygowanie pH wody w basenach kąpielowych;
- produkcja elementów na bazie żywic poliestrowych.

W roku 2023 przeprowadzono 3 kontrole w zakresie prekursorów narkotykowych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

W roku 2023 przeprowadzono 52 kontrole w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas 9 kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w tym zakresie.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- brak spisu niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin;
- brak kart charakterystyk niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin.

W/w uchybienia zostały usunięte.

PRODUKTY BIOBÓJCZE

W roku 2023 przeprowadzono 12 kontroli w zakresie produktów biobójczych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

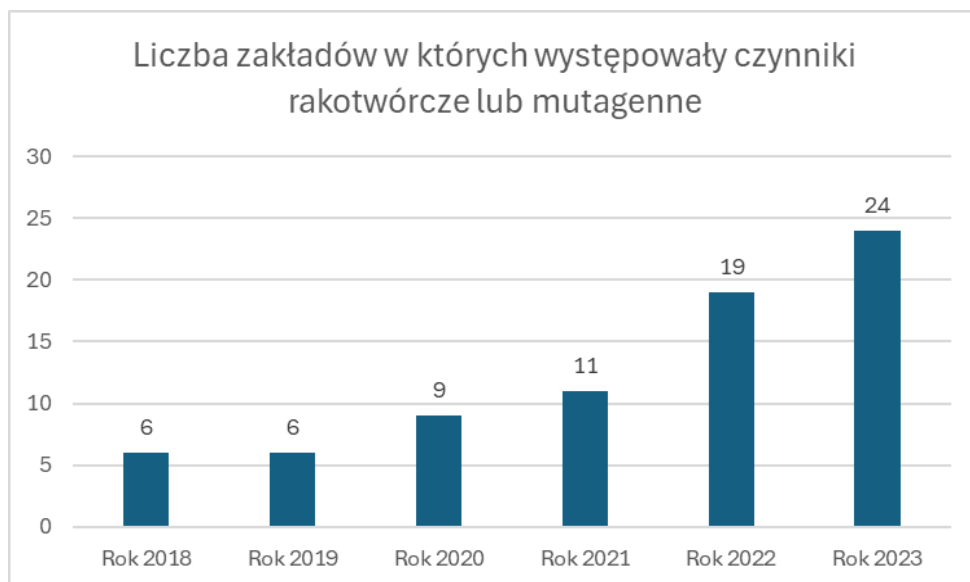
KOSMETYKI

Sekcja Higieny Pracy sprawuje nadzór nad obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i dystrybucji produktami kosmetycznymi. W 2023 r. na terenie nadzorowanym nie było podmiotów zajmujących się wytwarzaniem lub konfekcjonowaniem kosmetyków. Przeprowadzono 2 kontrole w punktach sprzedaży detalicznej. Wycofano z obrotu 14 różnych produktów, łącznie 23 kosmetyki – produkty po upływie daty minimalnej trwałości wskazanej na opakowaniach przez producenta.

CZYNNIKI RAKOTWÓRCZE LUB MUTAGENNE W ŚRODOWISKU PRACY

Liczba zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne systematycznie wzrasta, co jest związane ze zmianami wprowadzanymi do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

Do procesów technologicznych, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zaliczono m.in.: wszystkie prace, podczas których występuje narażenie na pyły drewna (niezależnie od gatunku, rodzaju i twardości drewna).

Chemiczne substancje rakotwórcze lub mutagenne:

Nazwa substancji rakotwórczej lub mutagennej	Zastosowanie – występowanie	Liczba osób ekspozowanych
Tlenek chromu (VI)	Galwanizacja	2
Siarczan kobaltu	Galwanizacja	8
Benzo(a)piren WWA	Rozkładanie masy bitumicznej (asfalt)	19
Epoksyetan	Sterylizacja gazowa narzędzi i sprzętu medycznego	4
Formaldehyd	Zabezpieczanie pobranego materiału biologicznego do badań histopatologicznych	20

Promieniowanie jonizujące

Rodzaj promieniowania	Zastosowanie – występowanie	Liczba osób ekspozowanych
Jonizujące X	Diagnostyka medyczna (prześwietlenia RTG)	8

Procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Nazwa procesu rakotwórczego lub mutagennego	Zastosowanie – występowanie	Liczba osób ekspozowanych
Prace związane z narażeniem na pył drewna.	Produkcja mebli, drzwi, schodów i in.	59
Procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wwa, obecnych w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych.	Usługi kominiarskie	2
Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.	Obsługa kociołni c.o.	41
Prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika	Kasacja pojazdów mechanicznych	5

W roku 2023 kontrolą objęto 13 zakładów pracy (przeprowadzono 17 kontroli), w 4 zakładach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące:

- braku rejestru prac narażających pracowników na czynniki rakotwórcze;
- braku rejestru pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze;
- braku informacji o czynnikach rakotwórczych do PWIS;
- nieuwzględnienia narażenia na czynniki rakotwórcze w dokumentacji oceny ryzyka zawodowego.

Nieprawidłowości zostały usunięte.

RADON W BUDYNKACH PRZEZNACZONYCH NA POBYT LUDZI ORAZ W MIEJSCACH PRACY

Ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Prawo Atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej nałóżono na Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) obowiązek prowadzenia działań mających na celu identyfikację terenów, na których poziom średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków może przekroczyć dopuszczalny poziom odniesienia.

Radon jest gazem promieniotwórczym powszechnie występującym naturalnie w środowisku: w podłożu gruntowym, wodzie i powietrzu. Powstaje w wyniku promieniotwórczego rozpadu radu, który z kolei tworzy się w wyniku rozpadu uranu. Jako gaz może łatwo się przemieszczać. O ile w otwartej przestrzeni jego stężenie jest bardzo małe, w zamkniętych, źle wietrzonych pomieszczeniach, do których przedostaje się z podłoża gruntowego, jego poziom rośnie, co może prowadzić do negatywnych skutków zdrowotnych (nowotwory płuc). Ryzyko narażenia na radon może wystąpić m.in. w miejscu zamieszkania, miejscu pracy oraz w budynkach o mieszanym przeznaczeniu.

W okresie od października do grudnia 2022 roku laboratorium Radonova Laboratories AB przeprowadzało pomiary średniorocznego stężenia radonu w wytypowanych 24 szkołach i przedszkolach powiatu lidzbarskiego (raport z pomiarów przekazano w roku 2023). Wyniki pomiarów wykazały nieznaczne przekroczenie dopuszczalnego średniorocznego poziomu odniesienia radonu (300 Bq/m^3) w 1 z przedszkoli (w 1 pomieszczeniu) w Lidzbarku Warmińskim. Do dyrekcji placówki przestano broszury informacyjne dot. radonu i poinformowano o możliwości uzyskania dodatkowych informacji od wyznaczonych pracowników PSSE w Lidzbarku Warmińskim. W pozostałych obiektach nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości radonu w powietrzu. Informacje na temat radonu przestano do wszystkich placówek biorących udział w pomiarach, a także zamieszczono na platformach społecznościowych (facebook, twitter).

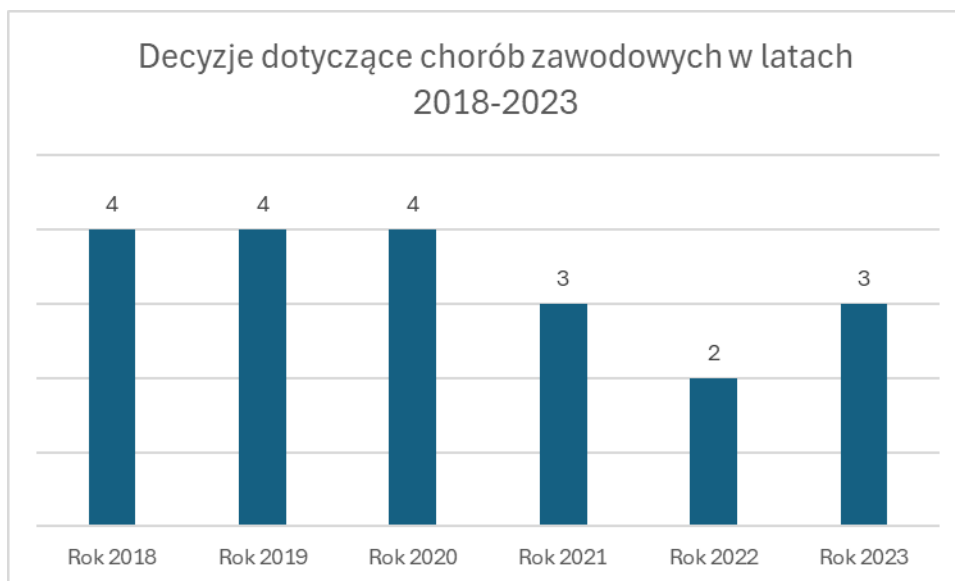
CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim zgłoszono 10 nowych podejrzeń chorób zawodowych.

Wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- 2 przypadki boreliozy – u osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie;
- 1 przypadek alergicznego kontaktowego zapalenie skóry.

Nie wydawano decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W ostatnich latach decyzje w sprawie chorób zawodowych, w ok. 80% przypadków dotyczą boreliozy, stwierdzanej u pracowników zakładów usług leśnych oraz u rolników.

VII. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Podstawowym założeniem Higieny Dzieci i Młodzieży jest sprawowanie bieżącego nadzoru nad placówkami oświatowymi, wychowawczymi oraz placówkami wypoczynku letniego i zimowego na terenie powiatu.

Do zakresu działania Higieny Dzieci i Młodzieży, w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego, należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz placówkach wypoczynku;
- higieny procesów nauczania;
- sprawowania nadzoru nad gospodarką substancjami chemicznymi i mieszaninami w pracowniach chemicznych szkół;
- przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego;
- warunków wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.

Na terenie powiatu lidzbarskiego w roku 2023 funkcjonowało 48 placówek statych w 51 obiektach.

WARUNKI SANITARNO-TECHNICZNE W SKONTROLOWANYCH PLACÓWKACH

W 2023 roku przeprowadzono ogółem 64 kontroli, w tym:

- w zakładach statych – 48,
- w placówkach zimowego i letniego wypoczynku – 16.

Placówki zapewniają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniona była bieżąca ciepła i zimna woda, toalety zaopatrzone były w niezbędne środki czystości. W 2023 roku jedna skontrolowana placówka posiadała zbiornik bezodpływowy (szambo), pozostałe placówki posiadają sieć wodociągową i kanalizacyjną. W 2023 roku w jednej placówce stwierdzono ponadnormatywną liczbę uczniów przypadających na urządzenie sanitarne. Zbyt mało umywalk i misek ustępowych dla dziewcząt stwierdzono w 1 szkole podstawowej. Nie we wszystkich skontrolowanych placówkach sprzęt i meble, które są kupowane do placówek posiadają certyfikaty. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają miejsce na przechowywanie podręczników i przyborów szkolnych. W zakładach nauczania i wychowania na terenie działalności PSSE przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 700). W placówkach wprowadzono zakaz palenia tytoniu. W wyniku prowadzonych kontroli nie stwierdza się palenia papierosów. W każdej placówce, w widocznych miejscach umieszczone są odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych na ich terenie.

Wszystkie placówki posiadają wentylację grawitacyjną. W sezonie grzewczym 2023 przeprowadzano pomiary temperatury w pomieszczeniach lekcyjnych, korytarzach i pomieszczeniach sanitarno-higienicznych. Nie stwierdzono nieodpowiedniej temperatury pomieszczeń.

OCENA OBCIĄŻENIA UCZNIÓW CIĘŻAREM PLECAKÓW ORAZ ERGONOMIA MEBLI SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLNYCH.

W roku szkolnym 2023/2024 dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem plecaków/tornistrów szkolnych. Ocena objęto dwie Szkoły Podstawowe, jedną wiejską i jedną miejską. Skontrolowano 19 oddziałów, w tym 298 uczniów. Wyniki wykazały, że u 227 uczniów waga tornistra wynosiła do 10% masy ciała, u 67 uczniów wynosiła 10%-15% masy ciała, a u 4 uczniów wyniosła ponad 15% masy ciała.

Ocena obciążenia uczniów plecakami przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 4 im. Janusza Korczaka w Orniecie

W roku 2023 dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w 2 przedszkolach. Skontrolowano 147 stanowisk pracy. Wszystkie dzieci obecne w placówkach poddane badaniom w zakresie dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii korzystały z umeblowania dostosowanego do ich wzrostu.

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii przeprowadzona w Przedszkolu nr 5 „Piąteczka” w Lidzbarku Warmińskim

WARUNKI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2023 r w bazie MEN zgłoszono 22 turnusy wypoczynku letniego i 1 turnus wypoczynku zimowego. Skontrolowano 16 turnusów, w tym:

- 5 turnusów w obiektach sezonowych (bursa),
- 4 turnusy w obiektach całorocznych (hotele),
- 7 turnusów w miejscu zamieszkania (półkolonie).

We wszystkich skontrolowanych turnusach uczestniczyło 458 dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwracano na zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom. W czasie trwania wypoczynku letniego i zimowego nie stwierdzono uchybień technicznych i sanitarnych, nie zgłoszono interwencji ani nie stwierdzono zatruc pokarmowych. Dokonano oceny stanu sanitarnego placówek w trakcie jej trwania oraz przeprowadzono liczne instruktaże i zajęcia edukacyjne dla uczestników wypoczynku oraz kadry pedagogicznej.

WARUNKI PRACY UCZNI

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniano podczas kontroli rozkład zajęć lekcyjnych, uwzględniający zasady higieny umysłowej, pod kątem równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zwracano też szczególną uwagę na rozplanowanie przedmiotów ze względu na ich stopień trudności. Oceniono pod względem

higienicznym 53 oddziały w 6 placówkach. Nie stwierdzono nieprawidłowości. We wszystkich skontrolowanych placówkach zajęcia odbywają się na jedną zmianę.

WARUNKI DO PROWADZENIA ZAJĘĆ Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Wszystkie placówki nauczania i wychowania przy prowadzeniu zajęć z wychowania fizycznego korzystają z posiadanej już bazy sportowej. Na terenie miasta i gminy Orneta uczniowie korzystają także z hali Ośrodka Sportu i Rekreacji – przygotowanej i wyposażonej w sprzęt do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego. Zespół Szkolno-Przedszkolny oraz Katolickie Liceum Ogólnokształcące przy ulicy Polnej 36 w Lidzbarku Warmińskim korzystają z Miejskiej Hali Widowiskowo-Sportowej, która jest w godzinach trwania zajęć przeznaczona wyłącznie dla uczniów tych szkół. Hala z budynkiem szkół połączona jest łącznikiem. Szkoła Podstawowa nr 4 w Ornece, nieposiadająca infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, korzysta z sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ornece.

WARUNKI REALIZACJI PROFILAKTYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ NAD UCZNIAMI W SZKOŁACH

Opiekę zdrowotną nad uczniami sprawują pielęgniarki szkolne. Szkoły posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji lub wspólnie z inną placówką. Gabinety wyposażone są w punkty poboru ciepłej i zimnej wody, podłogi są wykonane z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję. W gabinetach zapewniono apteczki wraz z instrukcjami udzielania pierwszej pomocy.

PODSUMOWANIE

Stan sanitarny placówek nauczania i wychowania jest zadawalający i ulega systematycznej poprawie. Dyrektorzy placówek nauczania i wychowania w okresie wakacji i ferii przeprowadzili remonty oraz prace konserwatorskie, między innymi: malowanie pomieszczeń, wymiana paneli podłogowych, wymiana ogrodzenia, wymiana bojlerów elektrycznych, wymiana baterii umywalkowych, czego skutkiem jest poprawa stanu sanitarno-technicznego budynków. Przeprowadzone kontrole w zakresie przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024 wykazały, że wszystkie placówki prowadziły prace porządkowe w obiektach oraz na terenach przylegających do budynków.

W Państwowej Szkole Muzycznej I Stopnia w Lidzbarku Warmińskim wykonano termomodernizację budynku, tj. wymieniono oświetlenie, instalację kanalizacyjną, grzewczą, stolarkę okienną i drzwiową, ocieplenie budynku i jego fundamentów, wymieniono pokrycie dachowe, zamontowano panele fotowoltaiczne, pomalowano pomieszczenia, wymieniono podłogi.

Pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży na bieżąco współpracuje z samorządami, przekazuje informacje nt. stanu sanitarno-zdrowotnego placówek, służy fachową pomocą władzom oświatowym. Współpraca ta służy stałej poprawie stanu sanitarno-technicznego zakładów nauczania i wychowania.

W 2023 roku wydano 2 decyzje administracyjne, w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w placówkach oświatowo-wychowawczych. Decyzje dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, nawierzchni boiska oraz braku rolet w pracowni komputerowej.

W 2023 roku wydano 1 opinię sanitarną dotyczącą lokalu, w którym ma być prowadzona Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka w Ornece.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny zajmuje się przede wszystkim: opiniowaniem projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gmin, uzgadnianiem warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, uzgadnianiem dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych i uczestniczeniem w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w 2023 roku funkcjonował przede wszystkim w oparciu o przepisy:

1. *ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.);*
2. *ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.);*
3. *ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.);*
4. *ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.);*
5. *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839);*
6. *rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225).*

Wymienione przepisy oraz wymogi wynikające z ustaw spowodowały, że inwestorzy, projektanci, przedstawiciele nadzoru budowlanego oraz samorządów szczebla gminnego i miejskiego – występowali do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego celem wydania wymaganych prawem opinii sanitarnych, uzgodnień, sprawdzeń, kontroli, a następnie uzyskania odpowiednich postanowień.

OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA RAPORTU ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCEGO ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Efektem aktywności inwestorów i współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów z inspekcją sanitarną było utrzymanie się dużej liczby zapytań (od samorządów lokalnych) o obowiązku sporządzenia (lub nie) raportu oddziaływania przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

Wydano 21 opinii sanitarnych w tym zakresie, z tego 16 opinii o braku takiego obowiązku i 5 opinii o konieczności sporządzenia raportu w pełnym zakresie. Sporządzenia raportu wymagały następujące przedsięwzięcia:

- Farma fotowoltaiczna o mocy do 25 MW w m. Knipy, gm. Lidzbark Warmiński.
- Budowa 63 budynków mieszkalnych jednorodzinnych w m. Wielochowo, gm. Lidzbark Warmiński.

- Budowa 37 budynków mieszkalnych jednorodzinnych w m. Miejska Wola, gm. Lidzbark Warmiński.
- Budowa cielętnika na 209,99 DJP w m. Rogiedle (działka nr 6/5 gmina Lubomino).
- Budowa cielętnika na 209,99 DJP w m. Rogiedle (działka nr 6/6 gmina Lubomino).

Wydano 3 opinie sanitarne (wszystkie z określonymi warunkami realizacji) uzgadniających warunki realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko (po uprzednim uzyskaniu przez inwestora opinii o obowiązku sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko) przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinie te dotyczyły następujących inwestycji:

- Farma fotowoltaiczna o mocy do 350 MW w m. Łaniewo gm. Lidzbark Warmiński.
- Farma fotowoltaiczna o mocy do 25 MW w m. Knipy gm. Lidzbark Warmiński.
- Farma fotowoltaiczna o mocy do 33 MW w m. Miejska Wola gm. Lidzbark Warmiński.

PROJEKTY BUDOWLANE

Wydano 10 opinii sanitarnych o projektach budowlanych (technicznych i technologicznych), z tego:

- 5 opinii dotyczyło projektów technologicznych:
 - Projekt technologiczny lokalu gastronomicznego (przebudowa sklepu spożywczego) przy ul. Bartoszyckiej 2c w Lidzbarku Warmińskim.
 - Projekt technologiczny zmiany sposobu użytkowania budynku usługowego na sklep spożywczy przy ul. 1 Maja 17 w Ornece.
 - Projekt technologiczny adaptacji budynku byłej Izby Chorych na Ośrodek Dziennego Pobytu i wsparcia osób niepełnosprawnych w Ornece przy ul. Braniewskiej 14.
 - Projekt technologiczny adaptacji poddasza budynku inwentarskiego dla potrzeby gospodarstwa agroturystycznego w Nowym Dworze 30, gmina Orneta.
 - Projekt technologiczny lokalu usługowego – gabinetu kosmetycznego przy ul. Żelaznej 3/1 w Ornece.
- 5 projektów budowlanych i budowlano-technologicznych:
 - Projekt budowlany i technologiczny budowy pawilonu gastronomicznego w Runowie (działka nr 250/9), gmina Lidzbark Warmiński.
 - Projekt budowlany i technologiczny zmiany sposobu użytkowania budynku gospodarczego na warsztat samochodowy (trzystanowiskowy) w m. Żegoty, gmina Kiwity.
 - Projekt budowlany budynku magazynowo-usługowego (materiały i usługi budowlane) w Ornece przy ul. Dworcowej 27.
 - Projekt budowlany budynku produkcyjnego (produkcja elementów metalowych) przy ul. Przemysłowej (działka nr 26/8) w Ornece.
 - Projekt budowlany zmiany sposobu użytkowania budynku magazynowego na budynek produkcyjno-magazynowy (produkcja namiotów) przy ul. Przemysłowej 19 w Ornece.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMIN

Wydano 2 opinie o zakresie i stopniu szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Opinie te dotyczyły:

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów miasta Lidzbark Warmiński (3 tereny),
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomino.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zawierał pełny zakres wynikający z zapisu art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska.

Projekty zmian ww. planów poprzedzone były zapytaniem o potrzebie przeprowadzenia strategicznej oceny, a następnie potwierdzone prognozą oddziaływania na środowisko uwzględniającą wymogi określone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Powyższe plany: zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunku zagospodarowania przestrzennego miały charakter prośrodowiskowy uwzględniający kierunki przekształcenia środowiska zgodnego z wymaganiami i potrzebami człowieka, niepowodujący obniżenia standardów sanitarno-higienicznych i zdrowotnych mieszkających na tych terenach ludzi.

ODBIORY OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

W 2023 r. nastąpiło zmniejszenie liczby zgłoszeń – zawiadomień o przystąpieniu do użytkowania obiektów budowlanych. Łącznie uczestniczono (wspólnie z działami merytorycznymi PSSE) w dopuszczeniu do użytkowania 15 obiektów.

Wydano 10 opinii sanitarnych – zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego, w tym:

- 4 obiekty przemysłowe (Budynek Magazynowy MLECZARNI RZEMIEŚLNICZEJ w m. Redy, Rozbudowa Zakładu Przetwórstwa Ryb TAHAMI FISH w Lidzbarku Warmińskim, Ciepłownia OZE przy ul. Astronomów w Lidzbarku Warmińskim, Węzeł betoniarski przy firmie BUDOKOP-BETON w Lidzbarku Warmińskim),
- 3 obiekty uzdatniania wody (Stacja Uzdatniania Wody w m. Blanki, Stacja Uzdatniania Wody w m. Kiwity, Stacja Uzdatniania Wody „Północ” przy ul. Dąbrowskiego 22A w Lidzbarku Warmińskim),
- 2 obiekty służby zdrowia (Gabinety diagnostyczno-zabiegowe w Szpitalu Powiatowym w Lidzbarku Warmińskim, Pawilon zdrowia na terenie Uzdrowiska Lidzbark Warmiński),
- 1 obiekt rekreacyjno-sportowo-kulturalny (Rewitalizacji przestrzeni publicznej przy Miejskim Domu Kultury w Ornece).

Ponadto wydano 5 stanowisk o spełnieniu wymagań sanitarno-higienicznych (procedura nie związana z art. 56 Prawa budowlanego) a dotyczyły one: Lokalu gastronomicznego – restauracja przy ul. Zamkowej 9 w Ornecie, Lokalu gastronomicznego – „Bar Shaik” przy ul. Bartoszyckiej 2 w Lidzbarku Warmińskim, Sklepu Spożywczego w m. Henrykowo, gmina Orneta, Sklepu Spożywczego w m. Stoczek, gmina Kiwity, Sklepu Spożywczego „Żabka” przy ul. Kopernika 5 w Lidzbarku Warmińskim.

Wszystkie odebrane obiekty uzyskały pozytywne oceny, stwierdzono zgodność wykonanego obiektu w zakresie spraw sanitarno-higienicznych z projektem budowlanym i w związku z tym nie wniesiono sprzeciwu przeciwko ich uruchomieniu wydając odpowiednie opinie lub stanowiska.

Dokonano 20 kontroli obiektów, w tym: 5 obiektów w trakcie realizacji oraz 15 kontroli po zgłoszeniu o zamiarze przystąpienia do użytkowania. Kontrole te miały rozszerzony zakres, ponieważ były przeważnie dokonywane wspólnie z działami merytorycznymi PSSE (sekcją higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku; sekcją higieny komunalnej; sekcją higieny pracy).

UZGODNIENIA WARUNKÓW ZABUDOWY

Wydano 43 postanowienia uzgadniające warunki zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.